

రోహిణి క్రాంతి రోజులు.

విండలు విరగ కాస్తున్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం కట్టేసినట్టే కాలవలుకట్టేకారు. అయినా, ఆ వూరి కాలవ కట్టేసినా గుడి దగ్గరున్న రేవులో మాత్రం నీళ్లు దండిగా పుంటాయి. అది గురడాలరేవు. మిగతా ప్రదేశంలో మోకాలికి మించి నీరుండదు.

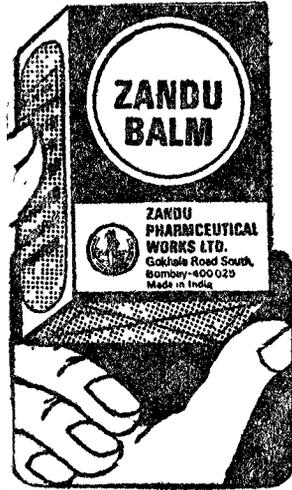
ఆ రోజు—

నూర్జుడు వుదబుంచకుండానే ఆ వూరి జనం కాలవ చేరుకొన్నారు. కాలవలో చేపలు పడుతున్నారు. ఎవరి శక్తి వారిది. కర్రలు పుచ్చుకొని చేప కనిపించగానే నీళ్ళమీద తపీమని బాదే, అది చావగానే బుట్టలో వేసుకొనేవాళ్ళు, వలలు వేసి ఘనంగా చేపలు పొందేవాళ్ళు, గట్టునే నిలబడి పెద్ద చేప పడుతుండేమో, డబ్బిచ్చి తన్నుకుపోవచ్చునని

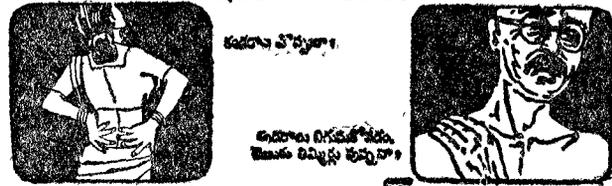
ఎదురుమాసే వాళ్ళతో కాలవ రెండు గట్టున కలకలలాడి పోతున్నాయి. చిన్నా, పెద్దా, అడ, మగా అనే వివక్షత లేకుండా వేపల కోసం కుస్తీ పడుతున్నారు.

శివుడు అప్పుడే వచ్చాడు అతని చేతిలో కర్ర, గిన్నే పున్నాయి. కాలవలో దిగడానికి సంకలుస్తున్నాడు. అతనికి పడేళ్ళుంటాయి. పన్నగా నల్లగా పుంటాడు. ముఖంలో చురుకైన

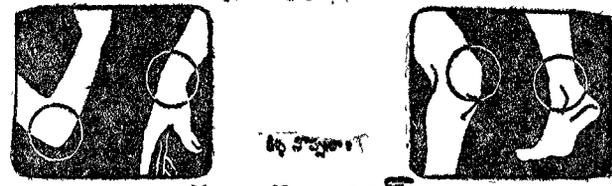
శరీరములోని అన్ని నొప్పులకు మార్తి ప్రథమ చికిత్స

రైండ్సూ బామ్

రైండ్సూ బామ్

రైండ్సూ బామ్

శరీరానికి మృదుత్వాన్ని తెచ్చి, చేప నొప్పి నొప్పిని తీసి, అపయోగించినచో గనపడి

తారతదేశపు శ్రీమం తమ "జాప్తి నిచారిణి"

రైండ్సూ బామ్

Approved by SPECIAL ORGANISING COMMITTEE
IX ASIAN GAMES DELHI 1982

000TUERC/7BL/4882 TEL

చేప దొరికింది

దనం కంటే, భయమే యెప్పుడు కనిపిస్తుంటుంది. కొన్ని క్షణాలపాటు గట్టువనిలబడి, నీళ్లలో జరుగుతున్న సంరంభాన్ని చూస్తూ అనుభవంలేని అనెలా చేపలు పట్టాలో అనగాహన చేసుకొంటున్నాడు. ఎండముదురుతోంది. పావుగంట గడిచింది. చేపలతో బుట్టలు నింపుకొని బయటకొచ్చి అమ్మేసి మళ్ళీ నీళ్ళల్లోకి వెళుతున్నారు. శివుడు కాసేపలాగే నిలబడి, అనక ధైర్యం తెచ్చుకొని మెల్లగా మెటు, దిగాడు గుండంరేవు కవతల. అతని కళ్ళు మరుగ్గా పని చేస్తున్నాయి. నీళ్ళలో టవటవ చప్పుళ్ళు దీపావళిని గుర్తుకు తెస్తున్నాయి. కనిపించినచేపని కొడుతున్నాడు అయితే, యే ఒక చేప దెబ్బకందడం లేదు. పట్టువదలని వికమార్కుడిలా తన పయత్నం పొగిస్తూనే వున్నాడు. అయినా ఫలితం శూన్యం. కాలం గడిచేకొద్దీ అలసట పెరుగుతోంది. చేపలు దొరకలేదనే బాధకంటే, యింటి దగ్గర తల్లె మంటుందోన్న భయమే శివుణ్ణి వూపిరి తీయనియడంలేదు. పైకి, నిలబడి ధైర్యంగా వున్నట్లున్నాడేగానీ, లోలోపల వణికిపోతున్నాడు. అంతలో కాల్చి కింద ఏదో తగిలింది. అడుగు తీశాడు. ఒక పెద్ద చేప పైకి లేచింది. వెంటనే గట్టిగా క్లరతో కొట్టాడు. తగలవలసిన చోట తగలడంవల్ల, చేపకి తల తిరిగింది. చేపని చేతిలోకి తీసుకోబోతూండగా, బలమైన చేయి మరోటి వచ్చి ఆ చేపను లాక్కుంది. 'ఈ చేప నాది' అన్నాడు శివుడు. 'ఏడిసావ్, యిది నేను అక్కడ కొట్టిన చేప' అన్నాడా వ్యక్తి. 'కాదు' శివుడికి ఏడుపు వస్తోంది. ఆ వ్యక్తి చేతిలోని చేప లాక్కోబోయాడు. 'ఓరి ఎదవా! నా చేతిలో చేప లాక్కుం దామనే!' అనేసి వెళ్ళిపోయాడతను చేప వుప్పుకొని. శివుడు బిక్కిముఖం వేసుకొని, చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. కాసేపు తంటాలుపడ్డాడు. రెండు చేపపిల్లలు సంపాదించగలిగాడు. ఎండ బలిసింది. జనం వెళ్ళిపోతున్నారు. నీళ్ళు బుర్రదై కంపు కొడుతున్నాయి. మెల్లగా శివుడు గట్టెక్కాడు. ఇంటివైపు అడుగులు వేస్తున్నాడు. కడుపులో ఆకలి దొలిచేస్తోంది. ఇంటికివచ్చాడు. గుమ్మంలో తర్లి ఎదురై, 68 ఆంధ్రవార్తాపత్రిక 17-9-82

'ఏరా! శివా! చేపలు పట్టుకోవ్వావా!' అంది అత్యతగా.

శివుడు భయం భయంగా తల్లి వంక చూస్తూ చేతిలో గిన్నె యిచ్చాడు ఆమె గిన్నె లోపలికి చూసి, కోపంగా గిన్నె గిరవాలు వేసింది

'ఎవవా, ఎంతో మురిపెంగా రెండు చేపలు తెచ్చాడు తిండి తినడానికి అప్ప దేనికి పని చెయ్యవు నన్ను'

శివుడు తల వంచుకున్నాడు.

'ఆ సుబ్బిగాడు, ఎంకడు, రాముడు చూడెళ్ళి, గొన్నెన్నీ చేపలట్టుకోవ్చాలో. ఎదవన్నరెదవా, సిగ్గులేదూ, ఎందుకోచి్చిన బ్రతుకురా, యెళ్ళి వావు.' అంది కోపంగా.

శివుడు తల దించుకునే పున్నాడు తల్లికి వినిపించకుండా యేడుస్తున్నాడు.

'ఈవేళ నీక్కూడెట్టును గొళ్ళి యెవరితో చెప్పకుంటావో చెప్పుకో' అనేసి విసురుగా లోపలికెళ్ళిపోయామె

'అమ్మా! ఆకలవుతోందే' బయటనుంచి శివుడు బాధగా అడిగాడు.

ఆమె హృదయం కరిగలేదు. కోడుకు పనికిరాని వాడుగా తయారౌతున్నాడన్నదే ఆమె బాధ. అంతే కాకుండా ప్రస్కింటి వాళ్ళు డబ్బు కూడా బాగా సంపాదించారు. ఆ కుర్రాళ్ళు కూడా శివుడు తోటివాళ్ళే.

'ఆకలయితే చావు చచ్చినా నీకీయేల కూడెట్టును' ఖచ్చితంగా అనేసింది ఆమె లోపల్నుంచీ.

శివుడు మెల్లగా అక్కడే జాగా చూసుకుని కూర్చున్నాడు. బురద నీళ్ళల్లో చినచ్చాడేమో నీళ్ళెండిపోయి, శరీరం మట్టితో పెళు సెక్కింది. ముఖం నీరసంగా వుంది. ఒక విధమైన నిర్విస్తత అతనిలో చోటుచేసు కుంది. పావుగంటలాగే కూర్చున్నాడు. తర్వాత లేచి బయటకొచ్చాడు ఏదో చెయ్యాలని... అది చేసేసి తల్లిని తృప్తిపరచాలనుందనకి. శోపతలా సంపాదించాలి? అనే ప్రశ్నతో నడు స్తున్నాడు. చేపలతోనే తిరిగి యింట గుమ్మ మెక్కాలి-అనే నిర్ణయంతో నడుస్తున్నాడు. అలా నడచి దేవాలయం దగ్గరికి చేరుకున్నాడు. నీరసంతో కాళ్ళు తేలిపోతున్నాయి. కళ్ళు జైర్లు కమ్ముతున్నాయి. చాలాసేపు ఆలో చించాడు. 'రాతి పడితే ఎవరూ వుండరు.

అప్పుడు హాయిగా చేపలు పట్టుకోవచ్చు. చీకట్లో చేపలు కనిపించవచ్చు! మరెలా! మిట్టమధ్యాహ్నం పడితేసరి ఎవరూ వుండరు. అదే మంచిది' అని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఆ నిర్ణయ మతనిలో సూతనోత్సాహం కలిగించింది. తప్పకుండా చేపలు దొరుకుతాయన్న ధైర్యమతనిలో నిండుగా కలిగింది సమయం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు. సూర్యుడు నడినెత్తికి వచ్చేసరికి లేచి నిలబడ్డాడు. దాహం వేసింది. కొద్ది దూరంలో పున్న యింటికెళ్ళి దాహం తీర్చుకునచ్చాడు కర్ర పుచ్చుకుని కాలవలో దిగాడు. ఒక్కసారి నీటిలో కలకలం పుట్టించాడు. ఒక్క చేప కనబడలేదు! కాస్త ముందుకు వెళ్ళాడు. మళ్ళీ కలకలం పుట్టించాడు! ఒకమాదిరి చేప కనబడింది టపీమని బాదాడు. అది శివుడి చేతిలో పడింది. దాలో ద్విగుణీకృతమైన ఉత్సాహంతో తీవ్రంగా గాలించడం మొదలు పెట్టాడు కలకలం మళ్ళీ పుట్టించాడు. అంతే, ఒక పెద్ద చేప అతని దృష్టిలో పడింది కొట్టాడు. దెబ్బ తగలేదు. ముందు కెళ్ళింది. శివుడు ముందుకెళ్ళాడు. మళ్ళీ కనిపించింది చేప. అది నీళ్ళలో ముందు కురికింది. శివుడు గబగబా ముందుకెళ్ళాడు కొట్టడానికి. అంతే, ఒక్కసారి నీళ్ళల్లో

మునిగిపోయాడు. అక్కడే గుండముందనే విషయమతనికి తెలియదు. ఒసనలారంకూడా లేదక్కడ.నింగిలో సూర్యుడికి తప్ప మరె వ్వరికీ తెలియదు శివుడు నీళ్ళలో మునిగి పోయాడని.

* * *

చీకటి పడింది. నర్సమ్మకి ఆందోళన ప్రారంభమైంది, చీకటి పడినా కొడుకు రావోయేటప్పటికి. భర్త చూస్తే పట్టణం వెళ్ళాడు. కంగారుగా వుందామెకు వెలకడానికి బయల్దేరబోతోంది.

"ఏమ్మా! నర్సమ్మా, కోంప మునిగి పోయిందే తల్లీ!" అంటూ వచ్చింది ప్రస్కింటి గౌరి.

"ఏంటే!" "ఏంటని అడుగుతావేంటే తల్లీ! నీ కొడుకు కాలవలోపడి చచ్చిపోయాట్టు గుండం రేపుతో తేలి పున్నాట్టు!" అంది.

అంతే! నర్సమ్మ గుండెలు మరుకుంటూ పరిగిత్తింది. దిక్కులు పిక్కటిల్లేలా ఏడుస్తోంది. గుండం రేపు చేరికొంది.

"అయ్యో, నా బిడ్డా!" అని బావురు మంది. నీళ్ళల్లో తేలుతున్న కొడుకును చూసి.

"నా బిడ్డని నేనే చంపుకున్నానో!" అంటూ తల బాదుకొంటోంది. ఎవరూ ఆమెను అపలేక పోతున్నారు. శివుడి శవాన్ని తీసుకువచ్చారు నర్సమ్మ, కోడుకు శవాన్ని వళ్ళోకి తీసికుంది. వళ్ళంతా తడిమింది. లాగుజేబు దగ్గర ఏదో తగలబంవల్ల జేబులో చేయిపెట్టి, లోపల్నుండి బయటికి తీసింది. అది చచ్చిన చేప. దాన్ని చూసేసరికి మరింత దుఃఖం వచ్చిందామెకు.

"నేను గుండంలోపడి చచ్చిపోతాను. నేను బతకలేను దేవుడోయ్" అని లేవబోయింది. అక్కడున్నవారందరూ గట్టిగా పట్టుకుని నేలమీద కుడిసి కూర్చోపెట్టారు.

మాతృ హృదయపు బాధని అర్థం చేసుకుని, నర్సమ్మవైపు సానుభూతి గా చూస్తున్న అక్కడి ఆడవాళ్ళ కళ్ళ వెంబడి కన్నీరు జలజలా రాలుతోంది. రాబోయేది పూహించక, పిల్లలపై నోరు పడేసుకుని, ఆనక హోరం జరిగాక తల్లడిలిపోయే పేద మాతృ హృదయాలన్నో ఈ జగతిలో? అందుకే ముందు చూపు అవసరం.

